

om Præstekaldelsen løses sammen med Spørgsmaalet om Præstelønningerne. De to Forhold høre nødvendigvis sammen.

Jeg mener altsaa, at man absolut ikke bør gaa ind paa Lovforslaget, som det foreligger her i dette Øjeblik paa Tingets Bord med de store Forandringer, som det ganske pludselig, endda uden Udvalgs Nedsættelse, har modtaget nede i det andet Ting, men at det oprindelige af den højtærede Minister forelagte Lovforslag absolut er at foretrække for den Form, som det i dette Øjeblik har. Man kan i det væsentlige gaa ind paa Lovforslaget, saaledes som den højtærede Minister oprindeligt har fremsat det, idet vi søge at give Loven en saa midlertidig Karakter som muligt; og med „midlertidig Karakter“ mener jeg ogsaa, at man ikke bør gaa til nyt Valg, men forlænge den nuværende Tilstand, som dog maa være af temmelig kort Varighed, og at vi da ogsaa forlænge Tiden for det kirkelige Udvalg.

Nordby: Det ærede Medlem, der nu satte sig, begyndte med at give en historisk Fremstilling af denne Sags Behandling her i Tinget tidligere. Jeg kan i alt væsentligt slutte mig til, hvad det ærede Medlem udtalte, men maa dog ligefuldt gøre en Bemærkning dertil.

Det er meget rigtigt, hvad det ærede Medlem nu udtalte, at der i en Beretning fra Udvalgsflertallet i dette høje Ting i 1902 udtaltes, at det, som Flertallet maatte forlange, var, at det daværende Forslag om Menighedsraad ikke blev ophøjet til Lov uden som Led i en Kirkeforfatning, og endvidere at det — det er maaske ikke udtalt ordret i selve Beretningen, men jeg drister mig til at sige det — indenfor det konservative Flertal her i dette høje Ting den Gang var Meningen: ingen Menighedsraad uden som Led i en Kirkeforfatning, og ingen Kirkeforfatning, uden at Kirken forinden var hørt. Det endte i Samlingen 1901—02 for Landstingets Vedkommende med, at der blev afgivet en Beretning. I Samlingen 1902—03 blev der af den daværende Kultusminister forelagt Forslag til Lov om Menighedsraad her i dette høje Ting, og til at begynde med var Stemningen i Udvalget, hvoraf jeg havde den Ære at være Medlem, den samme som Aaret forud, og Kravet var det samme, nemlig dette, at disse kirkelige Forslag — der var jo flere, men det var særlig Forslaget om Menighedsraad, som Kampen egentlig stod om — ikke maatte blive ophøjede til Love uden som

Led i en hel Kirkeforfatning, og at Udkast til en saadan skulde fremkomme fra det kirkelige Udvalg eller, som det blev foreslaaet at kalde det, en Kirkekommission. Fra Flertallet i Udvalget — lad mig sige det — blev der saa fremsat et bestemt Forslag om et saadant Udvalgs Nedsættelse. Saa skete det, i alt Fald for mig, mærkværdige, at en Del af de konservative Medlemmer i Udvalget indgik et Kompromis med den daværende Kultusminister, og Sagens Gang blev da den, der er antydet af de to ærede Medlemmer, der sidst havde Ordet. Jeg tilligemed to andre Medlemmer, det ærede 1ste Medlem for 9de Kreds (la Cour) og det daværende 3die Medlem for 11te Kreds, kunde imidlertid ikke gaa ind paa disse Forslag, der fremkom, og som Følge deraf maatte vi udskille os som et Mindretal. Vort Standpunkt var den Gang, da Adskillelsen skete, det samme, som det havde været hidtil, nemlig, at vi ikke vilde have lovfæstet Menighedsraadene uden som Led i en Kirkeforfatning. Det Kompromis, der resulterede i de to nu bestaaende Love, Loven om Menighedsraad og Loven om et kirkeligt Udvalg, blev imidlertid vedtaget, uagtet jeg endnu ikke kan se rettere, end at det var en stor Afvigelse fra det, som de konservative Partier hidtil havde holdt paa. Vi var, som sagt, et Mindretal, der protesterede, men vor Protest kunde jo ikke føres igennem, de to Lovforslag blev vedtagne, og vi fik en saakaldt midlertidig Ordning af disse Forhold, som bestaar endnu og skal bestaa indtil Udgangen af dette Aar. — Jeg kan saa udmærket godt forstaa, at de to meget ærede Medlemmer, det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, og det ærede 1ste kongevalgte Medlem (Goos), have, som de udtalte — om ikke med de samme Ord — oplevet en stor Skuffelse ved de Resultater af dette Kompromis, der nu senere ere komne til at foreligge. Efter min Mening skulde Resultatet af dette Kompromis blive, at der fra dette kirkelige Udvalg skulde fremkomme et Forslag om en endelig Ordning af Kirkeforfatningen, der saa skulde til Behandling. Men det fra Udvalget fremkomne Forslag er jo tilsyneladende fuldstændig ignoreret af den nuværende højtærede Kirkeminister. Jeg er ganske enig med de to ærede Medlemmer i at beklage, at Stillingen er en saadan, men jeg kan egentlig ikke sige, at jeg undrer mig, for, det maa jeg ærligt tilstaa, jeg havde, om ikke ventet, at det vilde gaa saaledes, saa dog frygtet det, og det var